

11240 RR

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

RUBRICERING
Staatssecretaris

Aukond 066 3/12

**Directie Stelsel en
Volksverzekeringen**
Taakveld Volksverzekeringen,
WKB en andere SVB
regelingen

Contactpersoon
Privacy

T 070 333 Privacy
Privacy @minszw.nl

Datum
27 november 2018
Onze referentie
2018-0000167955

nota

internationale uitvoering Kindgebonden budget

Akkoord SG/DG

1 Status nota

Ter beslissing

2 Aanleiding

In de uitvoering van de Wet op het kindgebonden budget (WKB) in gevallen waarin sprake is van een internationaal component (zoals een partner in het buitenland) doen zich een aantal problemen voor. In de beleidsdoorlichting kindregelingen wordt deze problematiek ook geadresseerd. In deze nota wordt u nader geïnformeerd over de knelpunten en wordt een voorstel gedaan voor een aanpak om tot een lange termijn oplossing te komen. Op korte termijn kunnen de meest urgente knelpunten in de uitvoeringspraktijk worden opgelost.

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

- Stemt u in met de voorgestelde aanpak waarbij het gehele proces van de uitvoering van de WKB in gevallen waarin sprake is van een internationaal component grondig onder de loep wordt genomen?

4 Kernpunten

- De Wet Kindgebonden Budget (WKB) wordt uitgevoerd door de Belastingdienst Toeslagen (BD/T). In gevallen waarin er samenloop is met uitkeringen inzake kindertoeslagen in het buitenland, voert de SVB een aantal taken uit die naast de AKW raken aan de WKB.
- In de uitvoering van de WKB in zaken met een internationaal component doet zich een aantal problemen voor:
- Betreft ander onderwerp

- Gegevens over partners in het buitenland zijn in sommige gevallen bij de SVB bekend, maar niet (tijdig) bij de BD/T. Hierdoor bestaat het risico dat ten onrechte een alleenstaande ouderkop (ALO-kop)

uit wordt gekeerd en er later grote bedragen teruggevorderd moeten worden. Met een bestandsvergelijking in 2017 tussen SVB en BD zijn 320 zaken geïdentificeerd waarin bij de SVB een partner bekend was en bij de Belastingdienst niet, en er ten onrechte een alleenstaande ouderkop (ALO-kop) uit is gekeerd. Dit heeft ertoe geleid dat grote bedragen teruggevorderd moeten worden. Deze zaken worden verder in het reguliere proces afgehandeld. SVB en BD hebben vervolgens een bestandvergelijking opgezet waarmee voor de toekomst zoveel mogelijk moet worden voorkomen dat een ALO-kop wordt toegekend, terwijl bij de overheid bekend is dat er een partner in het buitenland is. Dit systeem is echter niet sluitend. Het ontbreken van goede informatie bij de BD uit het buitenland maakt het goed vaststellen van het recht op WKB (inclusief ALO-kop) moeilijk en vergroot het risico op (hoge) terugvorderingen.

Belang van toezicht

**Directie Stelsel en
Volksverzekeringen**
Taakveld Volksverzekeringen,
WKB en andere SVB
regelingen

Datum
27 november 2018

Onze referentie
2018-0000167955

- Dat de uitvoering van de WKB in samenloop situaties door twee instanties wordt uitgevoerd, maakt het proces niet alleen voor de uitvoering, maar zeker ook voor de klant zeer complex.
- De wijze waarop het uitvoeringsproces is ingericht, heeft meerdere onwenselijke gevolgen (dit wordt ook in de beleidsdoorlichting van de kindregelingen geadresseerd). Gaandeweg is het beeld ontstaan dat het noodzakelijk is het gehele proces van de uitvoering van de WKB in gevallen met een internationaal component integraal onder de loep te nemen, in plaats van voor elk issue apart naar een oplossing te zoeken. Het voorstel is om samen met alle betrokken partijen te komen tot een nieuw ontwerp van het proces en vervolgens te bezien in hoeverre het haalbaar is dit ook te implementeren. De SVB, Belastingdienst en Financiën hebben aangegeven hieraan mee te willen werken.
- De komende tijd zal een opzet gemaakt worden op basis waarvan we met alle betrokken partijen aan de slag gaan. In die opzet zal ook een realistisch tijdpad voor dit traject worden opgenomen. Inzet zal zijn om in elk geval voor de zomer van 2019 te komen tot een mogelijk nieuw procesontwerp. Mocht dit leiden tot de wens aanpassingen in de wetgeving of uitvoering door te voeren, dan zal realisatie hiervan pas op langere termijn mogelijk zijn.
- **Betreft ander onderwerp**

- Afgestemd met WBJA, FEZ, IZ, KO, SVB, Belastingdienst en FIN.

Bijlage Toelichting

Uitvoering van het kindgebonden budget ligt formeel bij de BD/T. In afwijking hiervan geeft de SVB voor bepaalde gevallen waarin sprake is van een buitenlandcomponent, uitvoering aan het kindgebonden budget. Het gaat om zaken binnen de EU/EER/Zwitserland waarin Nederlandse gezinsbijslag wordt betaald in aanvulling op gezinsbijslagen uit een andere lidstaat en zaken waarin het kind in Marokko verblijft.

**Directie Stelsel en
Volksverzekeringen**
Taakveld Volksverzekeringen,
WKB en andere SVB
regelingen

Datum
27 november 2018

Onze referentie
2018-0000167955

Proces

- De SVB informeert de BD/T op het moment dat zij een kinderbijslagrecht toekent. Zij meldt daarbij of in een lidstaat van de EU/EER of in Zwitserland ook recht bestaat op gezinsbijslagen en, zo ja, of Nederland bij voorrang gezinsbijslagen moet betalen (Nederland betaalt volledig) of dat Nederland alleen gezinsbijslag betaalt in aanvulling op de gezinsbijslag uit de andere lidstaat (Nederland trekt de gezinsbijslag uit de andere lidstaat af van de eigen gezinsbijslagen).
- De klant ontvangt van BD/T een beschikking met de vaststelling van het nationale recht op kindgebonden budget. Ook van tussentijdse herzieningen en de definitieve toekenning van het recht op kindgebonden budget ontvangt de klant van BD/T een beschikking. Als de klant het niet eens is met deze hoogte, kan hij in bezwaar gaan bij BD/T.
- Het overige contact rond de gezinsbijslagen gaat via de SVB. De SVB informeert de klant over de vaststelling van het bedrag aan gezinsbijslag waarop – in aanvulling op de bijslag die in het buitenland wordt uitgekeerd – recht bestaat. Hierbij wordt toegelicht hoe dit bedrag is opgebouwd (AKW+WKB-gezinsbijslag buitenland). Het totaalbedrag wordt vervolgens door de SVB uitgekeerd. Dit gebeurt conform AKW-systematiek per kwartaal.
- De SVB onderzoekt de feitelijke situatie in het buitenland en weet daarmee vaak ook of er een partner is. Dat gegeven wordt geverifieerd door het zusterorgaan. Bij wijze van signaal geeft de SVB dit gegeven door aan BD/T. In een aantal gevallen leidt dit tot aanpassing van het recht. In een aantal gevallen gebeurt dit niet, omdat het partnerbegrip dat door de SVB wordt gehanteerd niet volledig overeen komt met het partnerbegrip in de Awir dat door de BD/T wordt gevolgd. Hetzelfde geldt voor het eventuele inkomen in het buitenland.
- Als het recht op kindgebonden budget tussentijds wordt aangepast door BD/T, informeert BD/T de klant hierover. Vervolgens maakt de SVB een herberekening van het totale bedrag en informeert de klant hier eveneens over. Als deze herberekening tot gevolg heeft dat er een te hoog bedrag is uitgekeerd en door de klant terugbetaald moet worden, stuurt de SVB de klant een terugvorderingsbeschikking (eventueel voorafgegaan door een vooraankondiging). De klant kan in bezwaar gaan tegen de terugvordering bij de SVB. Als de grond van dit bezwaar gelegen is in een bezwaar tegen de vaststelling van het recht op kindgebonden budget, wordt het bezwaar doorgeleid naar de BD/T.

In de uitvoering van dit proces doen zich een aantal problemen voor:
Betreft ander onderwerp

**Directie Stelsel en
Volksverzekeringen**
Taakveld Volksverzekeringen,
WKB en andere SVB
regelingen

Datum
27 november 2018

Onze referentie
2018-0000167955

Onjuiste vaststelling van het recht /handhavingsrisico

De BD/T beschikt op het moment dat het recht op WKB wordt vastgesteld niet altijd over alle relevante gegevens uit het buitenland, zoals de aanwezigheid van een partner en het inkomen van deze partner. Dit kan ertoe leiden dat er een te hoog bedrag aan WKB wordt uitgekeerd. Het gaat met name om hoge bedragen als bij de BD/T niet bekend is dat er een partner is in het buitenland en een ALO-kop wordt toegekend. In het verleden is over een paar jaar ten onrechte ALO-kop uitbetaald hetgeen leidde tot hoge terugvorderingen. De BD/T en de SVB hebben een gegevensuitwisseling opgezet, de zogenaamde verwantschapsquery, waarmee voor nieuwe gevallen zoveel mogelijk wordt voorkomen dat ten onrechte ALO-kop wordt uitgekeerd. Dit systeem is echter niet sluitend. De definitie van partner verschilt in de AKW en de belastingregelgeving, en de gegevens van de SVB kunnen niet altijd door de BD/T gebruikt worden. Als er geen BSN bekend is, dan is het voor de BD/T niet mogelijk om een partner op te voeren.

Het bovenstaande vormt een handhavingsrisico omdat er hoge bedragen worden uitgekeerd zonder dat hier recht op is. Er wordt een ALO-kop uitgekeerd terwijl er een partner is in het buitenland. De aanwezigheid van een partner in het buitenland blijkt soms pas later of blijft helemaal onbekend. Dit risico is inherent aan systeem van bevoorschotting, waarbij het voorschot zo snel mogelijk wordt uitgekeerd, en het recht later op basis van dan beschikbare informatie definitief wordt vastgesteld. Er zijn overigens geen signalen dat burgers hier misbruik van maken of fraude mee plegen. Burgers worden hier eerder zelf de dupe van als ze te maken krijgen met hoge terugvorderingen.

Dienstverlening

Het proces waar een burger mee te maken krijgt als hij recht heeft op kindgebonden budget en er sprake is van samenloop met buitenlandse regelingen, is buitengewoon complex. Uit de beschrijving van het proces blijkt al dat de burger beschikkingen krijgt van zowel SVB als BD/T over wat in de belevenis van de burger over hetzelfde gaat. Voor elke wijziging die leidt tot aanpassing van het recht op WKB volgt weer een beschikking van zowel BD/T als SVB. Deze wijziging hoeft niet eens altijd gevolg te zijn van een wijziging in de feitelijke situatie van de burger. Het kan ook het gevolg zijn van verwerking van nieuwe gegevens door de BD/T, bijvoorbeeld registratie van de partner in het buitenland.